

NOTA

Kruiskouter, Asse (Vlaams-Brabant)

ADEDE Archeologisch Rapport 791 - 2021

Van Eynde Merel

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 791

**Nota
Kruiskouter, Asse
(Vlaams-Brabant)**

VERSLAG VAN RESULTATEN:

Proefsleuvenonderzoek

VAN EYNDE MEREL

Colofon

Uitgever	ADEDE bv
Jaar van uitgave	2021
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	David Janssens
Kaartmateriaal	M. Van Eynde en K. Van Den Berghe
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bv. ADEDE bv is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

1	Administratieve fiche	- 5 -
2	Projectspecifiek.....	- 9 -
2.1	Archeologische voorkennis	- 9 -
2.2	Aanleiding van het onderzoek.....	- 9 -
2.3	Resultaten bureauonderzoek.....	- 9 -
2.4	Doel van het onderzoek	- 9 -
2.5	Huidige situatie projectgebied	- 10 -
2.6	Beschrijving geplande werken	- 10 -
2.7	Randvoorwaarden	- 11 -
3	Proefsleuven- en proefputtenonderzoek (2021I126)	12
3.1	Beschrijvend gedeelte	12
3.1.1	<i>Administratieve gegevens</i>	12
3.1.2	<i>Onderzoeksopdracht</i>	12
3.2	Werkwijze en strategie proefsleuvenonderzoek	12
3.2.1	<i>Motivering onderzoeksstrategie</i>	12
3.2.2	<i>Afwijking voorgesteld Programma Van Maatregelen</i>	12
3.2.3	<i>Organisatie van het vooronderzoek en gebruikt materiaal</i>	13
3.3	Assessmentrapport.....	- 18 -
3.3.1	<i>Methoden, technieken en criteria</i>	- 18 -
3.3.2	<i>Assessment vondsten</i>	- 18 -
3.3.3	<i>Assessment stalen</i>	- 18 -
3.3.4	<i>Conservatie assessment</i>	- 18 -
3.3.5	<i>Assessment sporen en lagen</i>	- 19 -
3.3.5.1	Topografie van het onderzoeksgebied.....	- 19 -
3.3.5.2	Stratigrafie en bodemopbouw.....	- 24 -
3.3.5.3	Sporenbestand.....	- 28 -
3.3.5.4	Datering en interpretatie	- 30 -
3.3.5.5	Beantwoorden onderzoeksvragen.....	- 31 -
4	Synthese	- 32 -
4.1	Besluit gespecialiseerd publiek	- 32 -
4.1.1	<i>Archeologische waardering</i>	- 32 -
4.1.2	<i>Potentieel tot kennisvermeerdering en afweging verder onderzoek</i>	- 32 -
4.2	Besluit breed publiek	- 33 -
5	Bibliografie.....	- 34 -

6	Lijst van figuren	- 35 -
7	Bijlage: Fotolijst.....	- 36 -
8	Bijlage: Sporenlijst.....	- 37 -
9	Bijlage: vondstenlijst	- 38 -
10	Bijlage: Kaarten	- 39 -

1 Administratieve fiche

Projectcode	2021I126
Site	ASSE-KRUISKOUTER
Projectsigle ADEDE	ASS-KRU
Ligging	Kruiskouter 31 1730 Asse Vlaams-Brabant
Soort onderzoek	Proefsleuvenonderzoek
Aard van de vervolgwerken	Verkaveling 18 loten met woningen
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	Katrien Van Den Berghe OE/ERK/ARCHEOLOOG/2021/00006
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Van Eynde M. 2021, Nota Kruiskouter te Asse (Vlaams-Brabant), ADEDE Archeologisch Rapport 791, Gent.
Grootte projectgebied	Ca. 5 333 m ²
Periode uitvoering	Oktober 2021
Themen thesaurus Onroerend Erfgoed	Nota, proefsleuvenonderzoek

Asse-Kruiskouter

Onderzoeksgebied op GRB

Projectcode 2021I126

Bron; Lambert 72

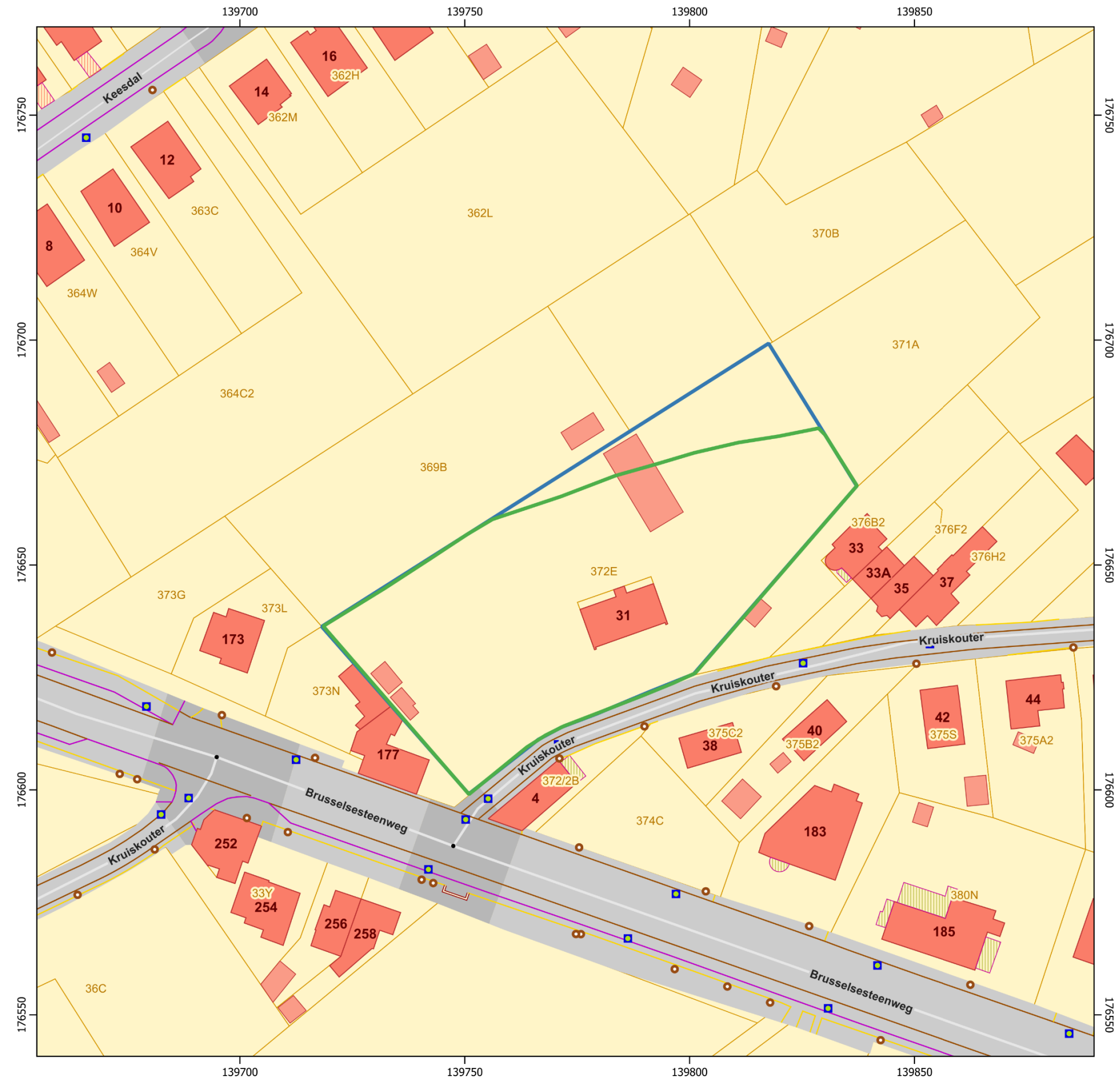
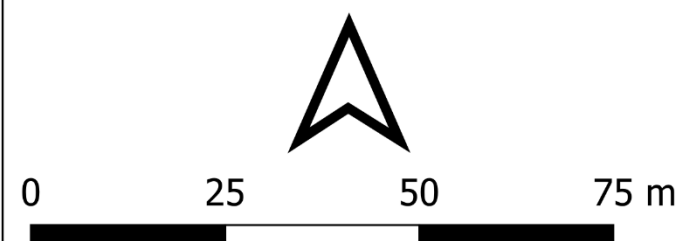
18/10/2021

Aangemaakt m.b.h. QGIS

Legende

Projectgebiet

 Te onderzoeken zone

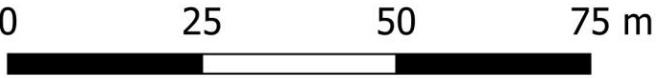

Asse-Kruiskouter	
Onderzoeksgebied op recente luchtfoto	
Projectcode 2021I126	Bron; Lambert 72
18/10/2021	Aangemaakt m.b.h. QGIS

Legende

 Projectgebied

 Te onderzoeken zone

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Asse-Kruiskouter	
Onderzoeksgebied op Topografische kaart	
Projectcode 2021I126	Bron; Lambert 72
18/10/2021	Aangemaakt m.b.h. QGIS

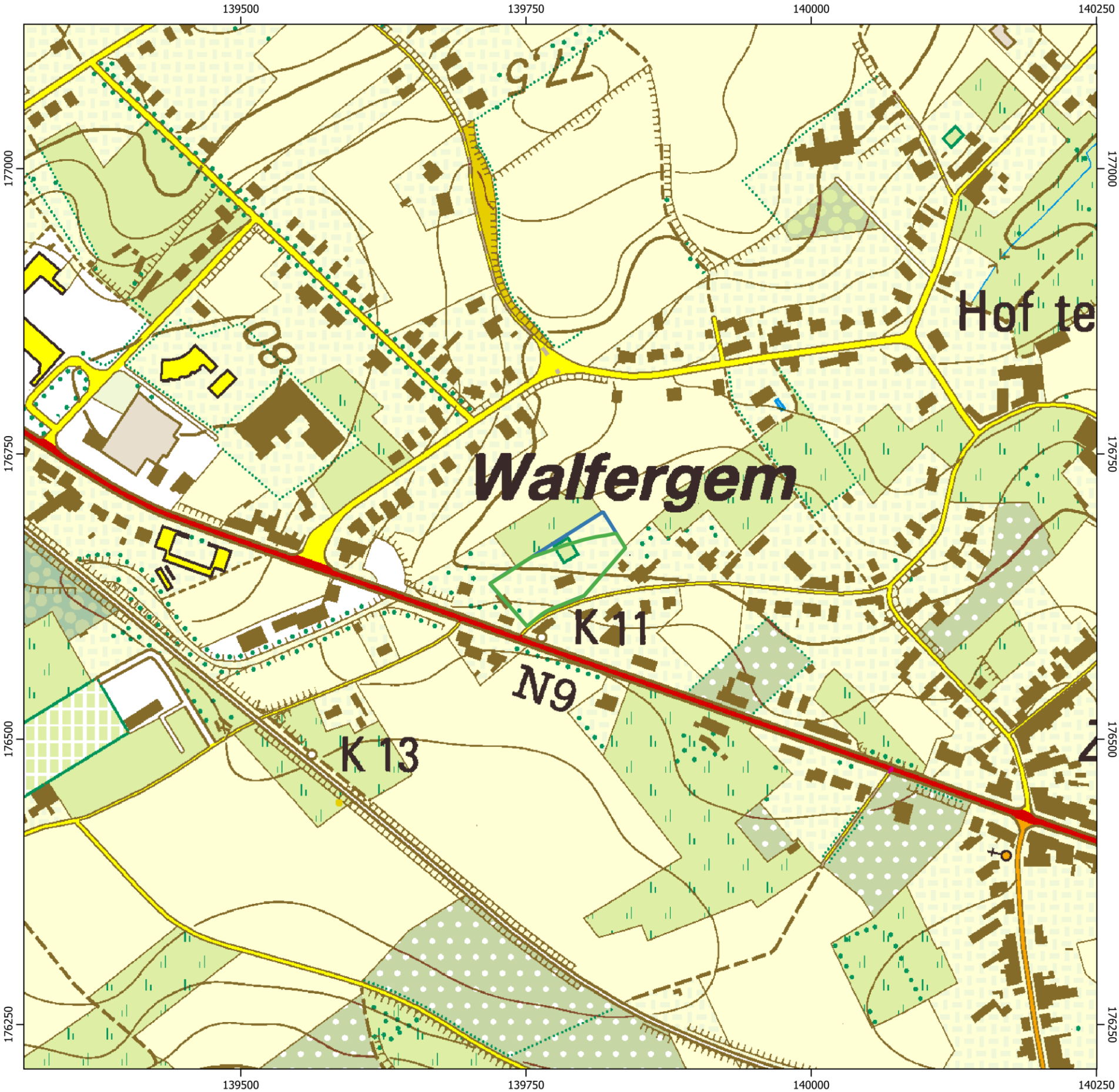
Legende

Projectgebied

Te onderzoeken zone

0100200300 m

2 Projectsamenhang

2.1 Archeologische voorkennis

Binnen het onderzoeksgebied is tot op heden nog geen archeologisch (voor)onderzoek met ingreep in de bodem uitgevoerd. In de omgeving van het projectgebied zijn wel een aantal CAI-meldingen terug te vinden die in de databank van de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) zijn opgenomen. Deze verwijzen naar resten uit de steentijd tot de Nieuwe Tijd.¹

2.2 Aanleiding van het onderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de verkaveling van achttien loten waarbij de bijstelling in de toekomst op enkele loten bijkomende bodemingrepen toelaten of noodzakelijk maken en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. De initiatiefnemer is daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

2.3 Resultaten bureauonderzoek

Een analyse van diverse relevante bronnen liet het bureauonderzoek (ID. 11704) besluiten dat er een lage verwachting is naar archeologische resten uit de steentijden. Voor de Romeinse periode werd een hoge verwachting naar voren geschoven voor het aantreffen van archeologische sporen en structuren uit deze periode. Voor latere periodes van de geschiedenis is de verwachting eerder algemeen. Verder onderzoek in de vorm van proefsleuven is dus nodig om deze verwachting na te gaan.

2.4 Doel van het onderzoek

Aangezien de uitgevoerde bureaustudie er niet in slaagde uitsluitend te geven wat betreft de aan- of afwezigheid van een archeologische site binnen het onderzoeksgebied, werd besloten over te gaan op verder onderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van proefsleuven.

¹ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/11704>

2.5 Huidige situatie projectgebied

Het studiegebied ligt in de gemeente Asse, ten westen van het dorp Walfergem. De zuidelijke zijde van het studiegebied is gelegen aan de Kuiskouter die net ten zuidwesten van het studiegebied kruist met de Brusselsesteenweg. Verder zijn de percelen ten westen, zuiden (aan de andere zijde van de Kuiskouter) en ten oosten van het studiegebied bebouwd. Aan de noordzijde liggen akker- en weilanden. Het studiegebied zelf kent enkele bebouwingen: centraal betreft het een woonhuis, aan de noordzijde een langwerpige serre (de voormalige tweede serre was al afgebroken) en aan de westzijde twee bijgebouwen. Er loopt een verharde oprit vanaf de Kuiskouter, langs de oostzijde van het woonhuis met aan de noordzijde van het woonhuis parkeergelegenheid. Deze bebouwing en verharding was nog aanwezig bij het uitvoeren van het proefsleuvenonderzoek. Verder is het studiegebied onbebouwd en bestaat het uit weiland en enkele bomen.

2.6 Beschrijving geplande werken

“De opdrachtgever plant de verkaveling van het perceel in 18 loten waarvan 10 loten bestemd zijn voor de oprichting van eengezinswoningen. Lot 18 wordt uit de verkaveling gesloten voor de oprichting van een hoogspanningscabine. Lot 17 wordt aan de gemeente Asse afgestaan en loten 6, 8, 10, 12, 14 en 16 worden eveneens uit de verkaveling gesloten omdat deze in agrarisch gebied liggen en hier dus niet op gebouwd mag worden. Na de verkaveling zal overgegaan worden tot de afbraak van de bestaande bebouwingen en de nieuwbouw van tien woningen verdeeld in vier bebouwingszones.

De bebouwingszone aan de westkant betreft een totale bouwoppervlakte van ca 360m², de centraal gelegen bebouwingszones betreft een totale bouwoppervlakte van ongeveer 255m² en 170m² en de bebouwing aan de oostzijde van het studiegebied zal op een bouwoppervlakte van ongeveer 99m² bedragen. Voor de aanleg van de sleuffunderingen van deze woningen wordt uitgegaan van een minimale uitgraving van ca. 80 cm tot op vorstvrij niveau.

Het zuidelijkste deel van het perceel (binnen lot 17) zal ingenomen worden door een afvalstraat en een wadi.

Langsij de Kuiskouter en de afvalstraat zal een wegverharding komen met parkeergelegenheid. In totaal zal hierbij gaan om ca. 860 m² verharding. De geplande verharding ligt ongeveer op een oppervlakte van 74m² op de reeds verstoorde zone. De overlapping van de reeds verstoorde zones met de geplande bebouwing is beperkt. Enkel de centrale bebouwing met bouwopp. van 255m² kent een grotere overlapping van ongeveer 30m². Langs de gehele westzijde zal een groenstrook van 3 meter breed aangelegd worden.”²

² Muller 2019, 11.

2.7 Randvoorwaarden

Voorafgaand aan de uitvoering van het vooronderzoek diende de verkavelingshaalbaarheid getoetst te worden door de opdrachtgever. Ten gevolge hiervan werd het onderzoek uitgevoerd in uitgesteld traject.

3 Proefsleuven- en proefputtenonderzoek (2021I126)

3.1 Beschrijvend gedeelte

3.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2021I126
Veldwerkleider	Katrien Van Den Berghe (erkend archeoloog)
Erkend archeoloog	Katrien Van Den Berghe (Erkenningsnummer: 2021-00006)
Betrokken actoren	Cedric Van Huffel (archeoloog)
Betrokken derden	N.v.t.
Oppervlakte	Onderzoeksgebied: ca. 4650m ² Projectgebied: ca. 5333m ²

3.1.2 Onderzoeksopdracht

De prospectie met ingreep in de bodem had tot doel het vaststellen, evalueren en waarderen van de mogelijke archeologische resten die op de locatie aanwezig zijn, dit in het kader van de opmaak van de archeologienota voor het volledige onderzoeksgebied. In dit hoofdstuk wordt eerst de toegepaste methodologie geschetst (werkwijze, aanpak en strategie van het veldwerk).

3.2 Werkwijze en strategie proefsleuvenonderzoek

3.2.1 Motivering onderzoeksstrategie

Zie goedgekeurde archeologienota (ID 11704) met vigerend Programma van Maatregelen.³

3.2.2 Afwijking voorgesteld Programma Van Maatregelen

Bij de uitvoering van het veldwerk werd zo goed als mogelijk het oorspronkelijk voorgestelde sleuvenplan gevolgd. Toch moest op enkele locaties afgeweken worden van het originele sleuven plan. Aangezien de bebouwing nog aanwezig was bij het uitvoeren van het veldwerk diende de sleuven onderbroken te worden. Ook werd door de aanwezigheid van nog actieve leidingen in de voortuin besloten om hier geen bodemingrepen te doen.

³<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/11704>

3.2.3 Organisatie van het vooronderzoek en gebruikt materiaal

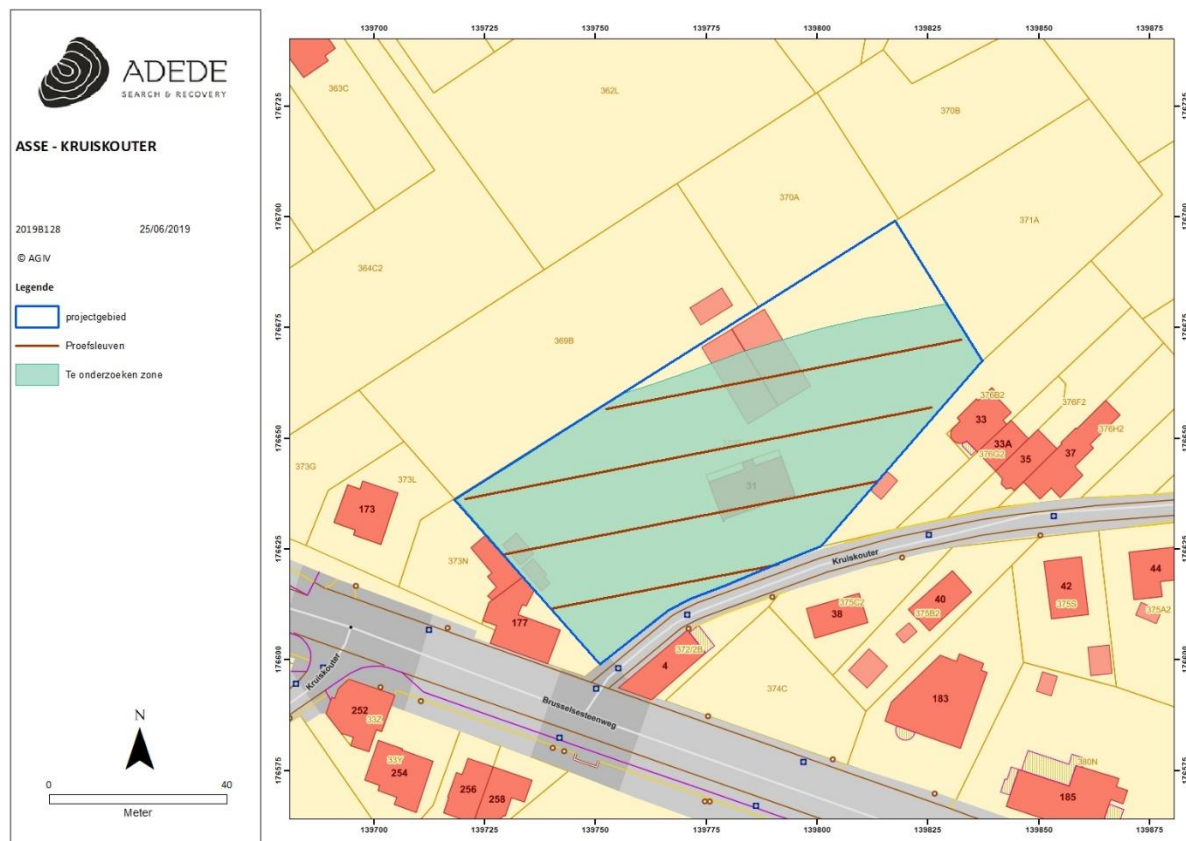
Bij de uitvoering van het veldwerk werd dus zo goed als mogelijk het oorspronkelijk voorgestelde sleuvenplan gevolgd. Alle geplande proefsleuven werden min of meer aangelegd volgens het opgelegde sleuvenplan, al dienden deze wel onderbroken te worden.

Om het archeologisch potentieel van het terrein beter te kunnen lezen en in te schatten werden 5 kijkvensters aangelegd. Deze werden zo geplaatst om de afwezigheid van sporen aan te tonen.

Tijdens het onderzoek werd een oppervlakte van ongeveer 601,7 m² opengelegd door middel van proefsleuven en kijkvensters, op een totale oppervlakte van 4650 m². Uitgerekend komt dit neer op ca. 12,94% van het te onderzoeken gebied dat werd onderzocht. Hiermee werd de vooropgestelde dekkingsgraadnorm van 12,5% gehaald en zelfs overschreden. Er kan dus gesteld worden dat er voldoende kennis vergaard is om een inschatting te maken van het terrein.

Er werd getracht vondsten te recupereren uit de aanwezige lagen en sporen om een relatieve datering te bekomen van deze lagen/sporen en verkleuringen. Er werden echter geen vondsten verzameld.

Tijdens het onderzoek werden 2 sporen met een spoornummer aangeduid.

Figuur 1. Voorgesteld sleuvenplan (uit archeologienota ID 11704)

Figuur 2. Aangelegde proefsleuven en kijkvensters op recente luchtfoto.

Het archeologisch veldwerk werd uitgevoerd op 14 oktober 2021 door Katrien Van Den Berghe (erkend archeoloog en veldwerkleider, assistent aardkundige ADEDE bv.) en Cedric Van Huffel (archeoloog, ADEDE bv.) De verwerking van de resultaten en de opmaak van het assessmentverslag werd uitgevoerd door Merel Van Eynde, Katrien Van Den Berghe en Cedric Van Huffel. De digitale plannen werden hierbij verwerkt in QGIS en de lijsten in Microsoft Excel.

Voor het graaf- en opvulwerk werd gebruik gemaakt van een 16-tons rupskraan met een tandeloze graafbak van 1,8 m breed.

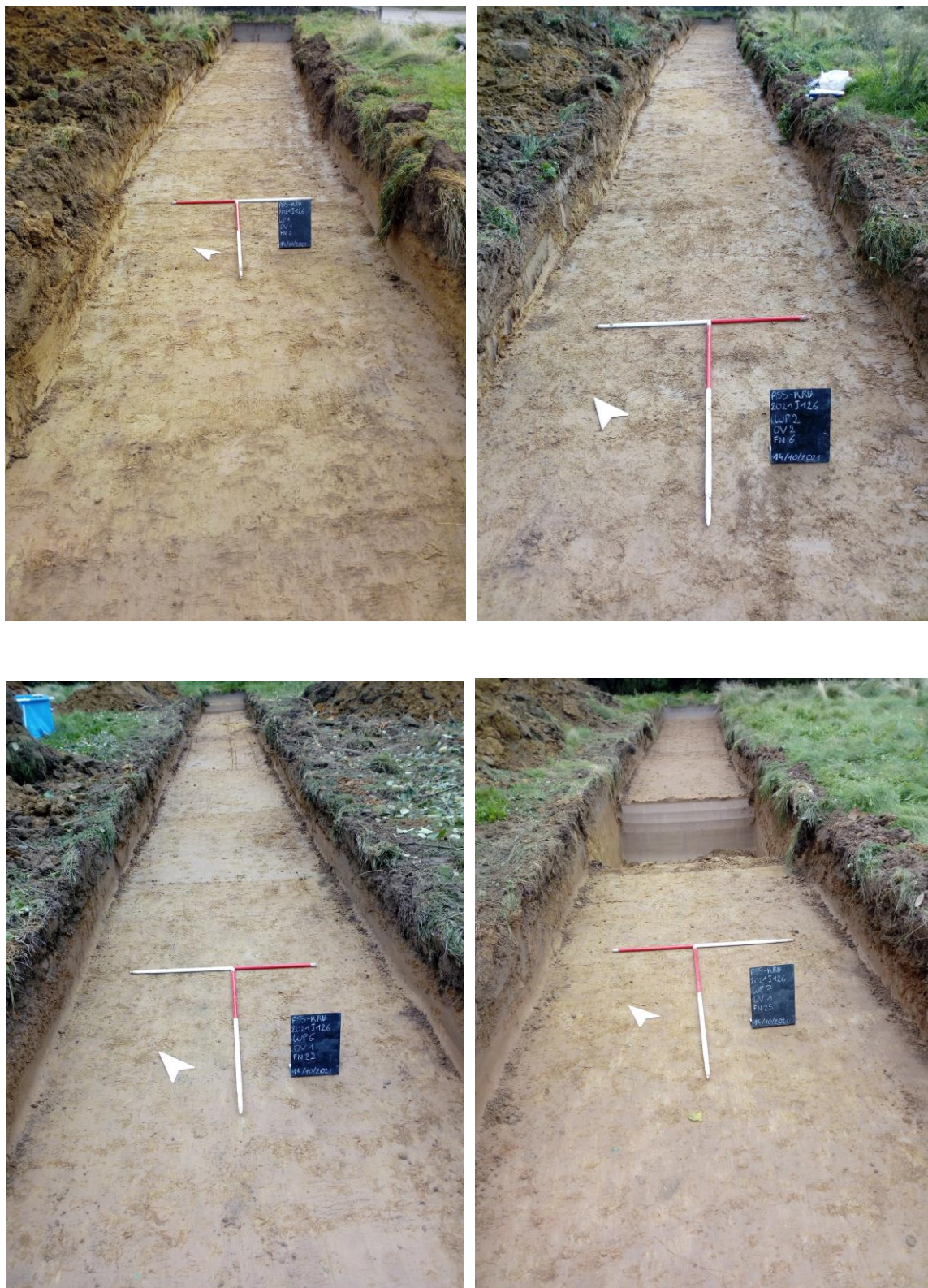
De bodem werd ter hoogte van aanwezige sporen na aanleg van de proefsleuven opgeschaafd ten einde deze sporen duidelijk te kunnen aflijnen. Vervolgens werden de sleuven gedocumenteerd (gefotografeerd en digitaal ingetekend). Het afgraven gebeurde gescheiden waarbij de teelaarde van de onderliggende lagen werd gescheiden om tijdens het dempen van de sleuven de oorspronkelijke bodemopbouw zo goed mogelijk te herstellen.

De bodem werd laagsgewijs afgegraven tot op het eerste archeologische relevante én leesbare niveau. De registratie van de sporen en profielen gebeurde conform de CGP §8.6. Het vlak, alle sporen en de referentieprofielen zijn gefotografeerd en digitaal ingetekend. De foto's werden genomen met een

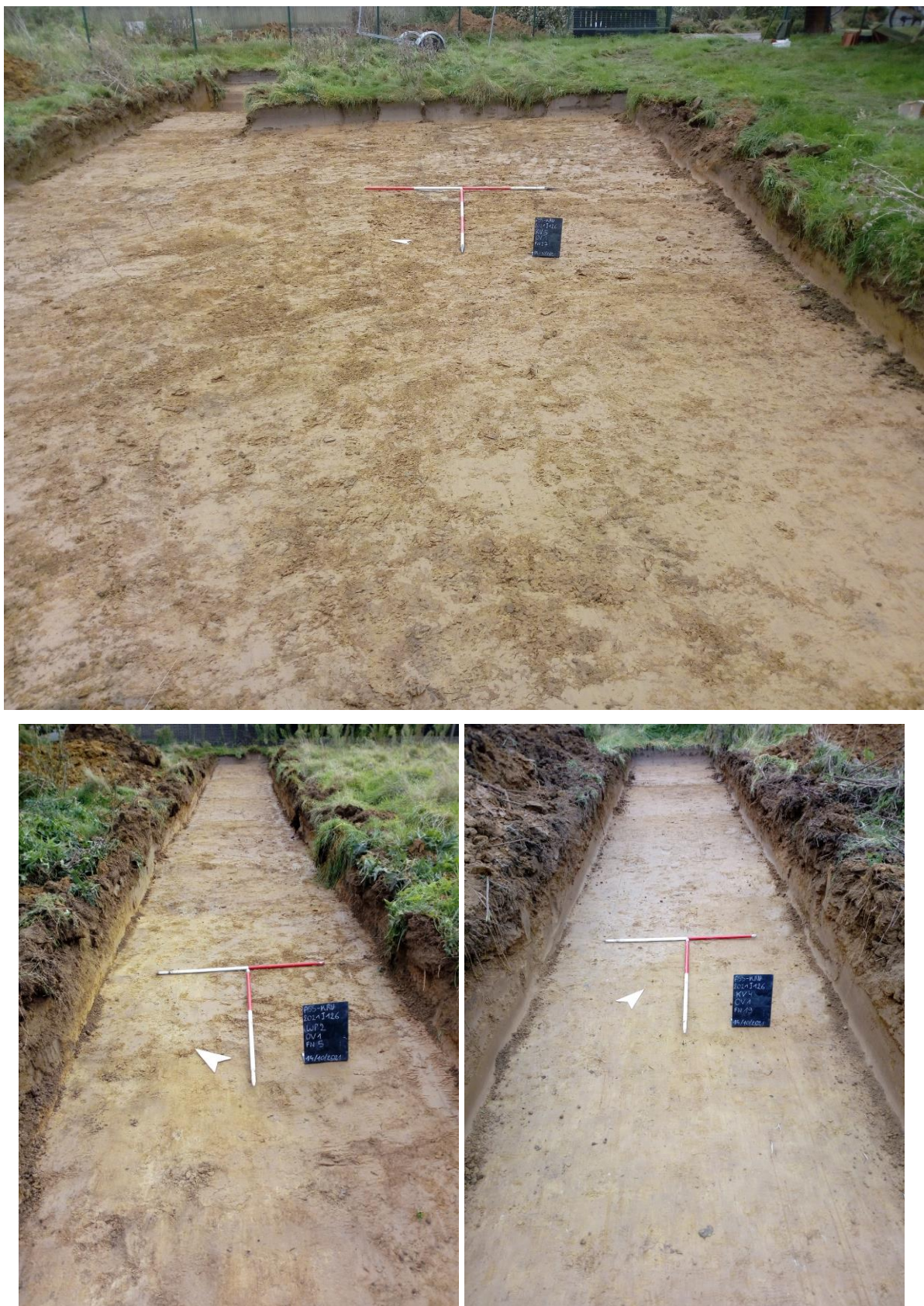
Samsung Galaxy S8. Alle werkputten zijn ingemeten in Lambert-72 coördinaten met behulp van een GPS van het type Septentrio AsterX-U.

Er werden in totaal 6 profielkolommen aangelegd, opgeschoond en geregistreerd om zodoende een beter inzicht te krijgen in de bodemopbouw van het projectgebied. Het archeologisch niveau werd aangehouden door middel van het opkuisen van kleine, lokale profielen in de sleufwand die met de schop manueel werden aangelegd maar die verder niet geregistreerd werden.

De diepte van elk vlak ten opzichte van het maaiveld is weergegeven volgens de Tweede Algemene Waterpassing (TAW). Alle sporen werden gefotografeerd en beschreven.

Figuur 3. Overzichtsfoto's van werkputten, representatief voor het gehele projectgebied: Werkput 1 (linksboven), werkput 2 (rechtsboven), werkput 6 (linksonder) en werkput 7 (rechtsonder).

Figuur 4. Overzichtsfoto's van kijkvensters, representatief voor het gehele projectgebied: kijkvenster 5 (boven), kijkvenster 1 (linksonder), kijkvenster 4 (rechtsonder)

3.3 Assessmentrapport

3.3.1 Methoden, technieken en criteria

Het assessment van de sporen gebeurde grotendeels bij de uitvoering van het veldwerk. Dit werd bijgestuurd, verfijnd en aangepast op basis van de digitale plannen en coupetekeningen, de foto's en de spoorbeschrijvingen achteraf. Natuurwetenschappelijke dateringen waren niet voorhanden. De interpretatie van de sporen is voornamelijk gebaseerd op de vorm, de kleur, de aflijning en de structuurvulling zoals waargenomen in het vlak. Normaliter kan men een deel van de aangetroffen sporen "dateren" op basis van vondstmateriaal in hun (op)vulling. Toch dient men voor ogen te houden dat het gebruik van vondstmateriaal als daterend element niet zaligmakend is. Vondstmateriaal kan namelijk sporen relatief dateren. Soms is het materiaal niet goed dateerbaar en zelfs wanneer dat wel zo is, dient de vraag gesteld te worden wat de relatie is met het betreffende spoor en waar het zich in dat spoor bevindt. Vondsten kunnen immers op velerlei wijzen in de grond terechtkomen. Indien een site gedurende een lange periode in gebruik is geweest, dient rekening gehouden te worden met fenomenen als opspit en zwerfvuil, die het dateren van sporen kunnen bemoeilijken. Bij uitvoering van onderhavig veldwerk werden er helaas geen vondsten aangetroffen. Bijgevolg diende de waardering en datering van de aangetroffen sporen voor zover mogelijk te gebeuren op basis van vorm, textuur, aflijning en vulling.

3.3.2 Assessment vondsten

Er werden tijdens het veldwerk geen vondsten aangetroffen.

3.3.3 Assessment stalen

Niet van toepassing, er werden geen stalen genomen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

3.3.4 Conservatie assessment

Niet van toepassing.

3.3.5 Assessment sporen en lagen

3.3.5.1 Topografie van het onderzoeksgebied

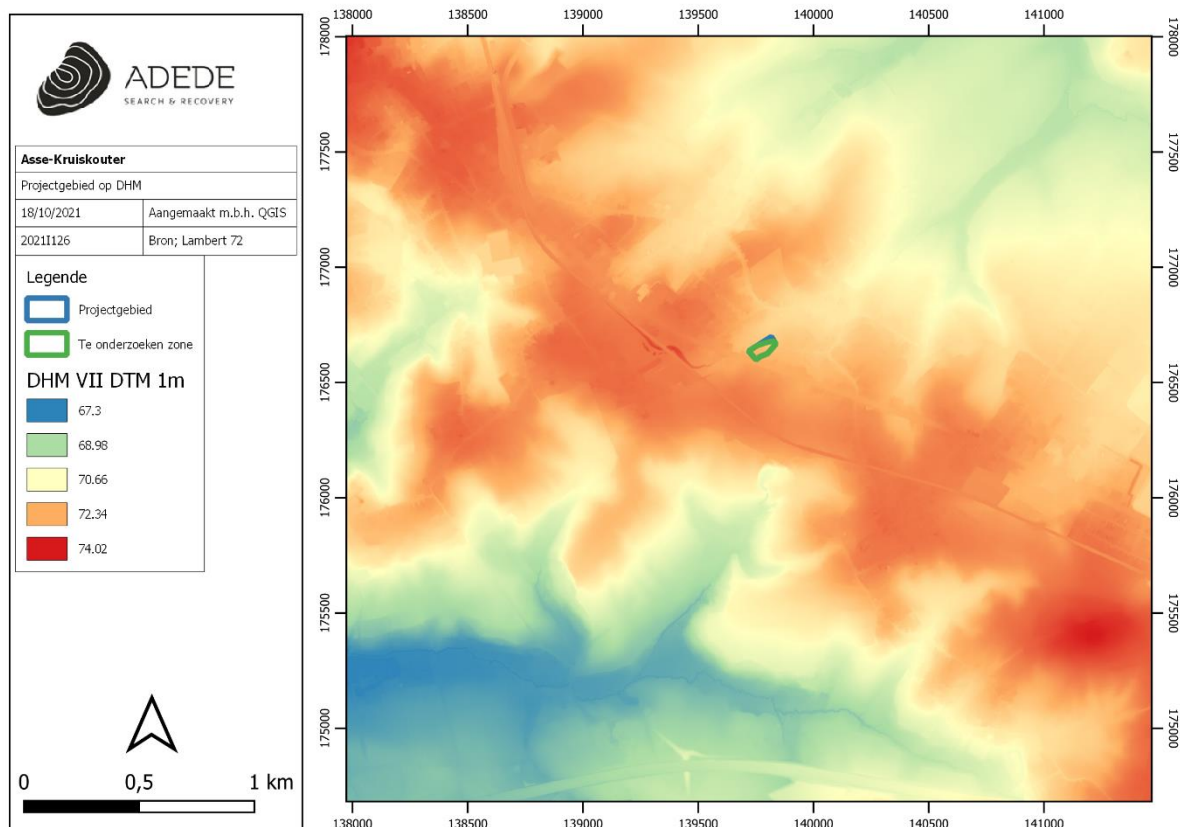
“Het studiegebied bevindt zich ten zuidoosten van de gemeentekern van Walfergem (Asse), richting deelgemeente Kobbegem. De vallei van Niewermolenbeek met het Vrijhoutbos en de Moretteberg ligt ten zuiden en ten westen van het onderzoeksgebied.⁴ Het studiegebied ligt in het ‘land van Meise-Asse’.⁵ Dit landschap wordt gekenmerkt door een golvende topografie, met een sterk verstedelijkt weefsel. De Gemeente Asse wordt van west naar oost doorsneden door de Cuesta van Asse: een asymmetrische heuvelrug met een hoogte tot ca. 85 m. Deze rug vormt de waterscheiding tussen het Denderbekken in het zuidwesten en het Beneden Scheldebekken in het noordoosten en van oudsher loopt de Brusselsesteenweg over deze heuvelrug. Het studiegebied kent enkele beken in de omgeving: aan de westzijde loopt de Waarbore Ijsenbeek (1km NW) en de Nieuwe Molenbeek (480m ZW). Ten noorden loopt de Vliete Bollenbeek en aan de westzijde de Molenbeek (480m NO).

Het studiegebied ligt op een hoogte van 68 tot 72m TAW. Op de DHM is de Cuesta van Asse goed zichtbaar en is het duidelijk dat het studiegebied dicht tegen de rug aanligt aan de noordflank. De hoogteprofielen geven aan dat de hellingsgraad 3,9 % bedraagt (hoogteverschil van 4,4m op een afstand 113m).”⁶

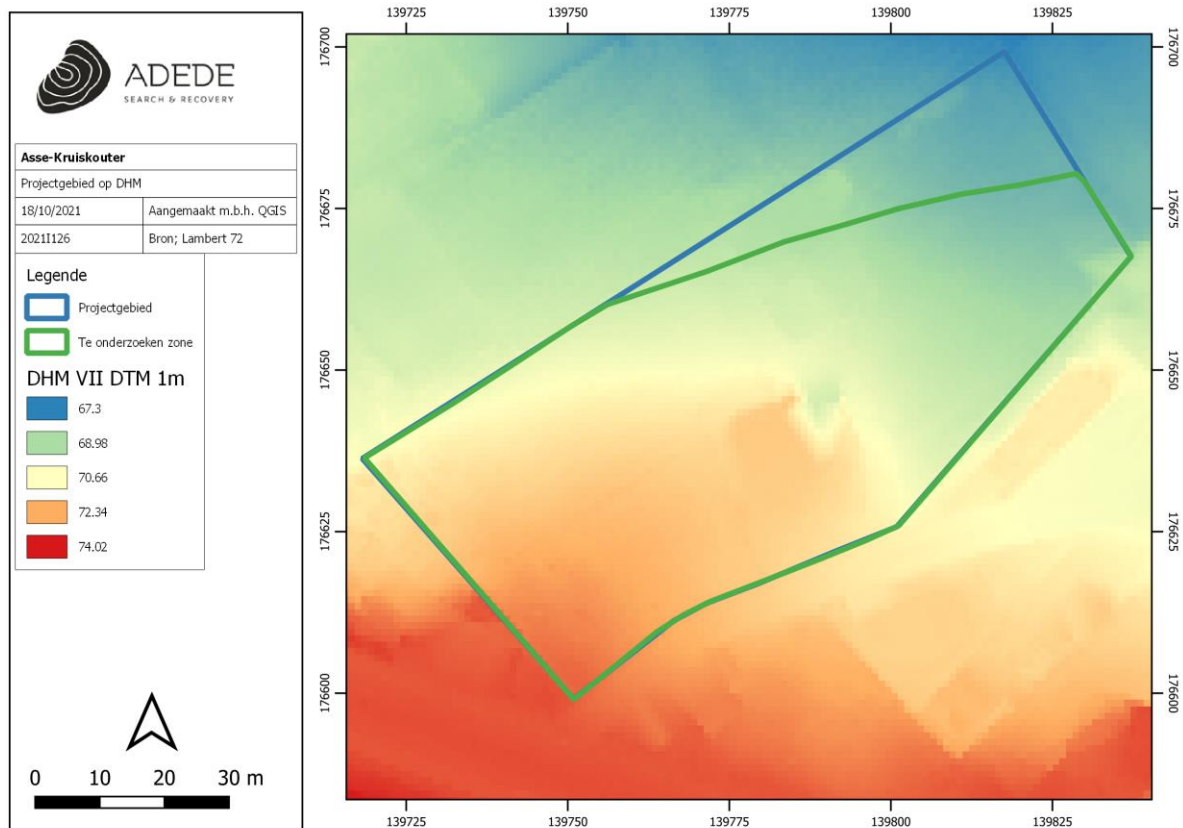
⁴ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/135084>

⁵ <https://aardrijkskunde.dbz.be/graad3/oostende/overzicht.pdf>

⁶ Muller 2019, 15.

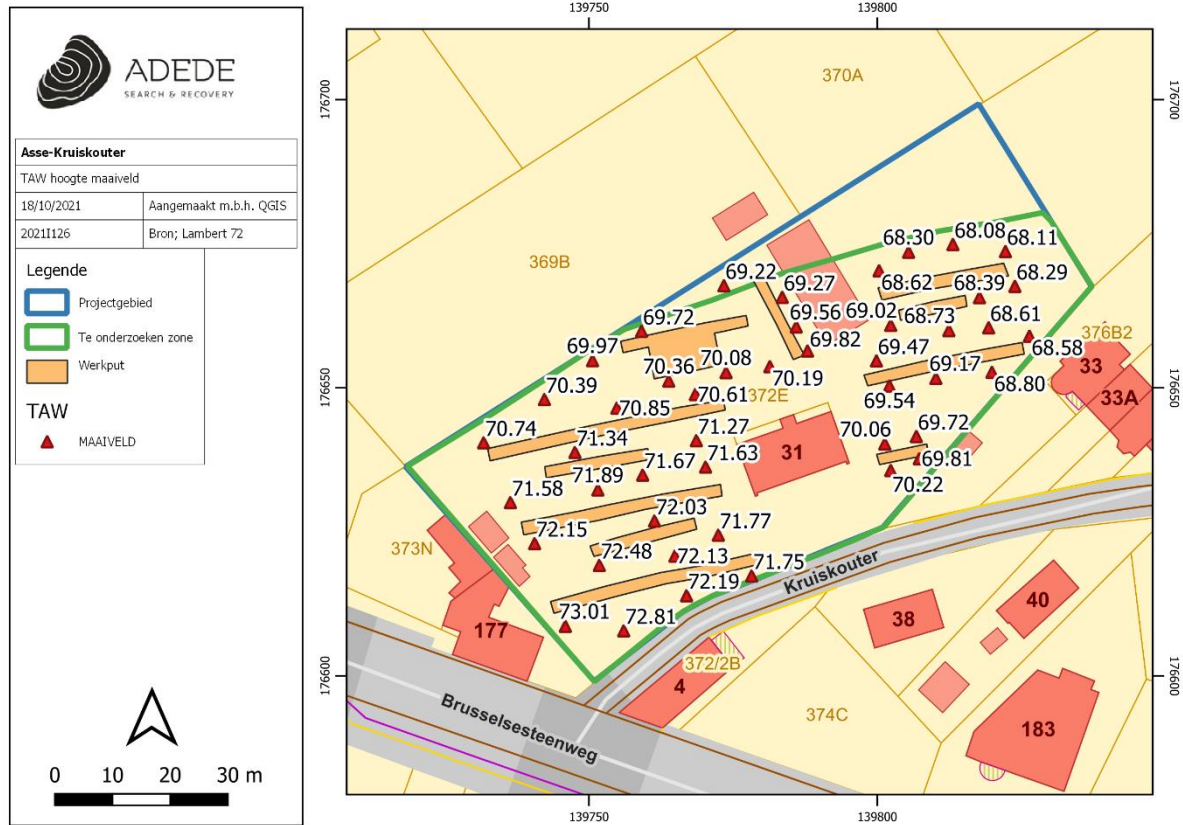

Figuur 5: Projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m

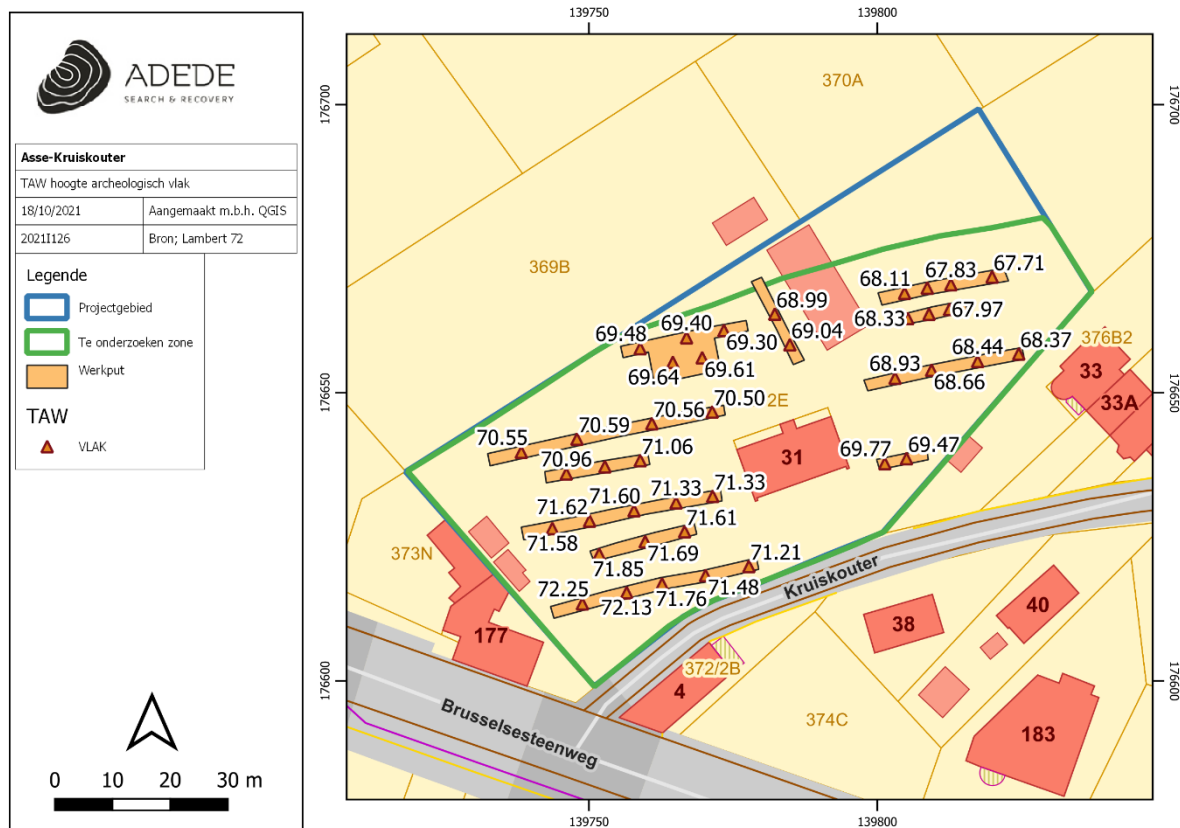

Figuur 6: Projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m (detail)

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden zowel het hoogteverloop van het maaiveld, als de diepte van het archeologisch vlak systematisch voor heel het onderzoeksgebied ingemeten ten opzichte van de Tweede Algemene Waterpassing (TAW). De resultaten van de metingen op het maaiveld komen min of meer overeen met het DHM. Alle hoogtemetingen liggen tussen 68,08m TAW in het noordoosten en 73,01m TAW in het zuidwesten. De diepte van het archeologische vlak varieerde van 30 tot 50cm. De diepte was sterk afhankelijk van de dikte van de aanwezige bouwvoor.

Figuur 7: TAW metingen maaiveld

Figuur 8: TAW hoogtes van het aangelegde archeologische vlak

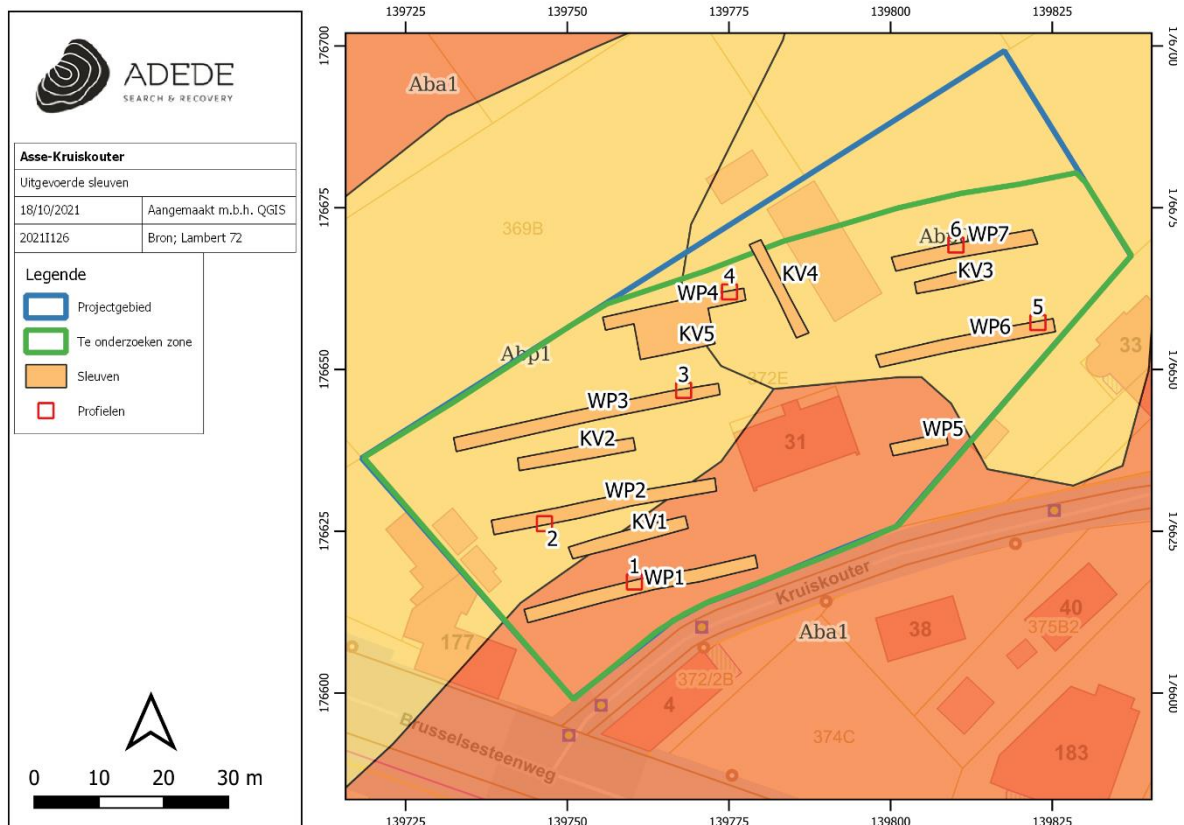
3.3.5.2 Stratigrafie en bodemopbouw

Bodemtypekaart⁷

Binnen het projectgebied worden op de bodemtypekaart verschillende bodemtypes weergegeven. Dit zijn:

- **AbpO:** (Noordoostelijk gedeelte van het studiegebied) betreft een droge, niet geleyige leembodem zonder profiel. De Abp bodems komen voor in colluviale droge leemdepressies. Deze gronden bestaan uit leemmateriaal geërodeerd van de hoger liggende plateaugronden. De landbouwwaarde van de Abp gronden ligt één klasse lager dan die van de Aba gronden wegens het meestal geringe waterbergingsvermogen.
- **Abp1:** (Noordwestelijke gedeelte van het studiegebied) betreft eveneens een droge, niet gleyige leembodem zonder profiel. De Abp bodems komen voor in colluviale droge leemdepressies. Deze gronden bestaan uit leemmateriaal geërodeerd van de hoger liggende plateaugronden. De landbouwwaarde van de Abp gronden ligt één klasse lager dan die van de Aba gronden wegens het meestal geringe waterbergingsvermogen.
- **Aba1:** (Zuidelijk gedeelte van het studiegebied) betreft een droge leembodem met textuur B horizont. De serie Aba, ontwikkeld in het Pleistocene loessdek, vertoont onder de A horizont een aan klei en sesquioxiden aangerijkte textuur B horizont. De bouwvoor is een donkerbruin, homogeen humushoudend leem; bij Abao rust de Ap op een geelbruine overgangshorizont. De Bt is bruin zwaar leem (gemiddelde 20% klei) met meestal goed ontwikkelde polyedrische structuur en kleihuidjes (coatings). Naar onder toe neemt het kleigehalte sterk af en verdwijnt de structuur geleidelijk terwijl de kleur geelbruin wordt. Bij Aba(b) profielen met gevlekte textuur B vertoont deze horizont grijze strepen of gebleekte vlekken. Bij de substraatseries begint een steenachtig zand, klei- of klei-zandsubstraat op geringe of matige diepte. De bodems vertonen geen watergebrek en geen wateroverlast dankzij de gunstige drainage en het hoog waterbergend vermogen. Substraatseries zijn evenwel gevoeliger voor droogte, te meer daar ze dikwijls op hellingen met snelle oppervlakkige ontwatering liggen. Op sterk hellende terreinen dienen voorzorgsmaatregelen tegen de erosie genomen te worden.

⁷ Van Ranst E. & Sys C., 2000, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Laboratorium voor Bodemkunde, Gent.

Figuur 9. Situering van de profielen op de bodemtypekaart.

Bodemopbouw

De ervaring op het terrein toont aan dat wat op de bodemtypekaart wordt weergegeven deels correct blijkt te zijn. Het gaat namelijk over lemige A-C bodems zonder profiel. Er werd geen textuur B-horizont waargenomen.

Alle bodemprofielen tonen een gelijkaardige opbouw. De bodemsequentie bestaat uit een donkerbruine, lemige bouwvoor van 25 tot 30cm dik. Deze bouwvoor bezit in alle profielen een scherpe, vrij rechte grens met de geelbruine, lemige moederbodem. Deze scherpe overgang en de afwezigheid van restanten van bodemvorming die in de overige profielen wel zichtbaar zijn kunnen wijzen op een aftopping van de bodem of een opname van de overige horizonten in de bouwvoor.

Figuur 10. Profiel 3.

<i>Profiel 3</i>	
<i>Horizont</i>	<i>Beschrijving</i>
Ap	Donkerbruine, leem met plantenwortels
C	Geelbruine leem

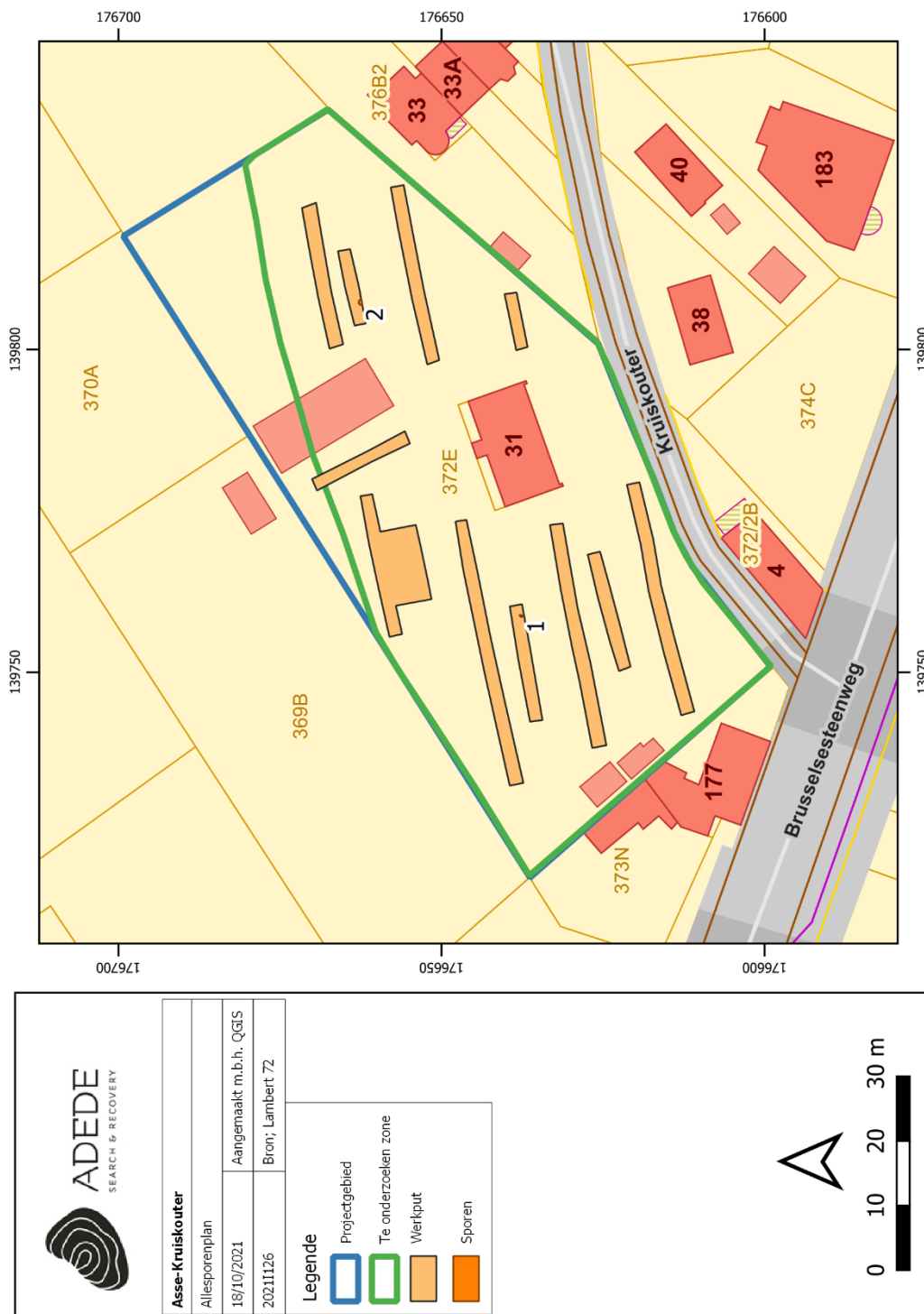

Figuur 11. Profiel 6.

Profiel 6	
Horizont	Beschrijving
Ap	Donkerbruine, leem met plantenwortels
C	Geelbruine leem

3.3.5.3 Sporenbestand

Er werden 2 spoornummers geregistreerd, met name 2 kuilen waarvan één na coupe natuurlijk bleek te zijn.

Figuur 12: Alle sporenkaart (detailkaart in bijlage)

Onderstaande tabel geeft de individuele kenmerken van elk spoor weer.

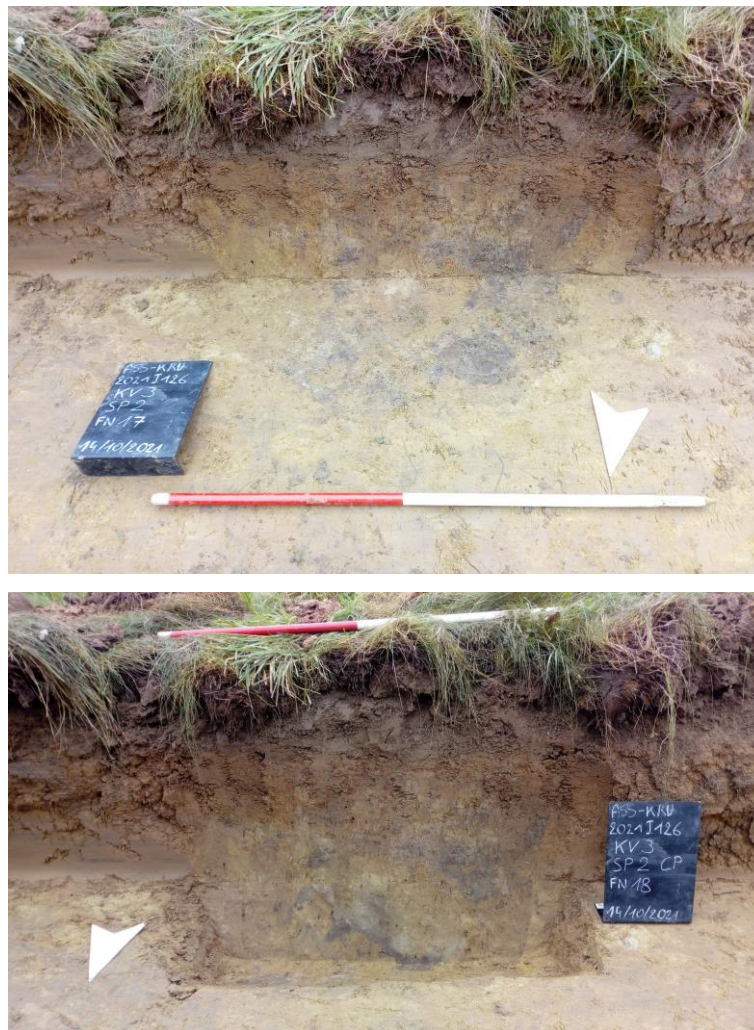
Spoor	WP	Vlak	Afmetingen (cm)			Vorm	Kleur	Vulling	Interpretatie
			L	B	D				
0001	KV2	1	46	27	10	Ovaal	Bruin	Leem	Kuil
0002	KV3	1		89	15	Halve cirkel	Donkerbruin	Leem	Kuil, in profiel --> natuurlijk

Spoor 1 in kijkvenster 2 is het enige relevante archeologische spoor. Het gaat om een ovale kuil van 46 op 27cm groot. Het spoor was tot een diepte van 10cm bewaard en had een komvormig profiel in coupe. Wegens de afwezigheid van vondsten kon het spoor niet gedateerd worden. Er zijn ook geen andere sporen in de omgeving van spoor 1 waarmee het in verband gebracht kan worden.

Figuur 13: Spoor 1 in het vlak (boven) en in coupe (onder)

Het enige andere spoor (spoor 2) dat aangetroffen werd bleek na coupe natuurlijk te zijn en heeft dus geen archeologische waarde.

Figuur 14: Spoor 2 in het vlak (boven) en in coupe (onder)

3.3.5.4 Datering en interpretatie

De ervaring op het terrein toont aan dat wat op de bodemtypekaart wordt weergegeven deels correct blijkt te zijn. Het gaat namelijk over lemige A-C bodems zonder profiel. Er werd geen textuur B-horizont waargenomen. Verder vertoont de bodemopbouw ook tekenen van aftopping.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd slechts één archeologisch spoor aangetroffen. Het gaat om een niet-dateerbare kuil. Het enige andere spoor dat aangetroffen werd, bleek na coupe natuurlijk te zijn.

3.3.5.5 Beantwoorden onderzoeksvragen

- ***Zijn er binnen de contouren van het onderzoeksgebied sporen terug te vinden met archeologisch en/of cultuurhistorisch relevante waarde?***

Binnen het projectgebied werden één antropogeen spoor en één natuurlijk spoor aangetroffen.

- ***Wat is de aard, kwaliteit en informatiewaarde van deze sporen?***

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd slechts één archeologisch spoor aangetroffen. Het gaat om een niet-dateerbare kuil. Aangezien het om een enkele kuil gaat zonder enige relatie met andere sporen en zonder dateerbaar materiaal is de informatiewaarde van dit spoor zeer beperkt. Het enige andere spoor dat aangetroffen werd, bleek na coupe natuurlijk te zijn en heeft dus geen archeologische waarde.

- ***Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?***

Er werd slechts 1 antropogeen spoor aangetroffen. Door de afwezigheid van vondsten kon dit spoor niet gedateerd worden.

- ***Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?***

Er werd slechts 1 antropogeen spoor aangetroffen. Er kan dus niet van structuren gesproken worden.

- ***Wat is de impact van de geplande werken op deze sporen?***

Het gaat telkens om een grondspoor, dit zal bij de geplande werken vergraven worden.

- ***Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?***

Het spoor vertoont geen duidelijke relatie met het landschap. Wel is de bodem afgetopt wat een mogelijke verklaring kan zijn voor het zeer lage sporenaantal.

- ***Welke strategie dient verder gevolgd te worden ter bescherming van het archeologisch patrimonium ter hoogte van het onderzoeksgebied?***

Gezien de beperkte informatiewaarde van de aangetroffen sporen, dient geen verder onderzoek te gebeuren ter hoogte van het projectgebied.

4 Synthese

4.1 Besluit gespecialiseerd publiek

4.1.1 Archeologische waardering

In navolging van een archeologienota met uitgesteld traject (ID 11704)⁸ werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Kruiskouter te Asse.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd de bodemgesteldheid zoals gedocumenteerd op de bodemtypekaart deels bevestigd. Het gaat namelijk over lemige A-C bodems zonder profiel. Er werd geen textuur B-horizont waargenomen. Verder vertoont de bodemopbouw ook tekenen van aftopping.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd slechts één archeologisch spoor aangetroffen. Het gaat om een niet-dateerbare kuil. Het enige andere spoor dat aangetroffen werd, bleek na coupe natuurlijk te zijn. De aftopping van het terrein kan een mogelijke verklaring vormen voor de afwezigheid van sporen.

Er kon tijdens het onderzoek geen duidelijke archeologische site afgebakend worden.

ADEDE bvba is dan ook van mening dat verder onderzoek enkel zal leiden tot beperkte kenniswinst en dus niet nuttig is.

4.1.2 Potentieel tot kennisvermeerdering en afweging verder onderzoek

Gelet op het feit dat er amper relevante sporen werden aangetroffen lijkt verder archeologisch onderzoek weinig opportuun en zal dit enkel leiden tot beperkte kennisvermeerdering. Verder onderzoek zou zodus weinig archeologische meerwaarde kennen en ook vanuit kostenbatenperspectief niet te verantwoorden zijn. Bijgevolg acht ADEDE bvba voor dit onderzoeksgebied verder onderzoek niet noodzakelijk.

⁸ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/11704>

4.2 Besluit breed publiek

Uit het proefsleuvenonderzoek dat ADEDE bvba uitvoerde, blijkt dat zich binnen het onderzochte terrein zich amper relevante sporen schuilhouden. Bijgevolg acht ADEDE bvba verder onderzoek dan ook niet noodzakelijk

5 Bibliografie

Literatuur:

O. Muller, 2019, *Archeologienota Kruiskouter te Asse (Vlaams-Brabant)*, ADEDE Archeologisch Rapport 400, Gent.

Van Ranst E. en Sys C., 2000, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen* (Schaal 1:20 000), Laboratorium voor Bodemkunde, Gent.

Online bronnen:

- <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html>
- <http://www.geopunt.be/>

6 Lijst van figuren

Figuur 1. Voorgesteld sleuvenplan (uit archeologienota ID 11704)	13
Figuur 2. Aangelegde proefsleuven en kijkvensters op recente luchtfoto.	14
Figuur 3. Overzichtsfoto's van werkputten, representatief voor het gehele projectgebied: Werkput 1 (linksboven), werkput 2 (rechtsboven), werkput 6 (linksonder) en werkput 7 (rechtsonder).	16
Figuur 4. Overzichtsfoto's van kijkvensters, representatief voor het gehele projectgebied: kijkvenster 5 (boven), kijkvenster 1 (linksonder), kijkvenster 4 (rechtsonder)	17
Figuur 5: Projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m.....	20 -
Figuur 6: Projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m (detail).....	21 -
Figuur 7: TAW metingen maaiveld	22 -
Figuur 8: TAW hoogtes van het aangelegde archeologische vlak	23 -
Figuur 9. Situering van de profielen op de bodemtypekaart.	25 -
Figuur 10. Profiel 3.....	26 -
Figuur 11. Profiel 6.....	27 -
Figuur 12: Alle sporenkaart (detailkaart in bijlage)	28 -
Figuur 13: Spoor 1 in het vlak (boven) en in coupe (onder).....	29 -
Figuur 14: Spoor 2 in het vlak (boven) en in coupe (onder).....	30 -

7 Bijlage: Fotolijst

N°	Spoor/sporen	Wp	Vlak	Wind-richting	Aard		Omschrijving/extra info	Datum
					Vlak aard	Profiel aard		
0001	PR1	1	1	NW		X		14/10/2021
0002	OV1	1	1	NO	X			14/10/2021
0003	OV2	1	1	NO	X			14/10/2021
0004	OV1	KV1	1	NO	X			14/10/2021
0005	OV1	2	1	NO	X			14/10/2021
0006	OV2	2	1	NO	X			14/10/2021
0007	PR2	2	1	ZO		X		14/10/2021
0008	OV1	KV2	1	NO	X			14/10/2021
0009	OV2	KV2	1	ZW	X			14/10/2021
0010	SP1	KV2	1	ZO	X			14/10/2021
0011	SP1 CP	KV2	1	ZO		X		14/10/2021
0012	OV1	3	1	ZW	X			14/10/2021
0013	OV2	3	1	NO	X			14/10/2021
0014	PR3	3	1	NW		X		14/10/2021
0015	OV1	4	1	NO	X			14/10/2021
0016	PR4	4	1	NW	X			14/10/2021
0017	SP2	KV3	1	Z	X			14/10/2021
0018	SP2 CP	KV3	1	Z		X		14/10/2021
0019	OV1	KV4	1	NW	X			14/10/2021
0020	OV1	5	1	ZW	X			14/10/2021
0021	PR5	6	1	NW		X		14/10/2021
0022	OV1	6	1	NO	X			14/10/2021
0023	OV1	KV3	1	NO	X			14/10/2021
0024	PR6	7	1	NW		X		14/10/2021
0025	OV1	7	1	NO	X			14/10/2021
0026	OV2	7	1	NO	X			14/10/2021
0027	OV1	KV5	1	O	X			14/10/2021

8 Bijlage: Sporenlijst

Spoor	WP	Vlak	Afmetingen (cm)			TAW (m)	Vorm	Kleur		Vulling	Inclusies		Interpretatie	Datering
			L	B	D			K1	K2		I1	I2		
0001	KV2	1	46	27	10		Ovaal	Bruin		Leem			Kuil	
0002	KV3	1		89	15		Halve cirkel	Donkerbruin		Leem			Kuil, in profiel --> natuurlijk	

9 Bijlage: vondstenlijst

N.v.t.

10 Bijlage: Kaarten

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Asse-Kruiskouter	
Allesporenplan	
18/10/2021	Aangemaakt m.b.h. QGIS
2021I126	Bron; Lambert 72

Legende

Projectgebied

Te onderzoeken zone

Werkput

Sporen

0102030 m

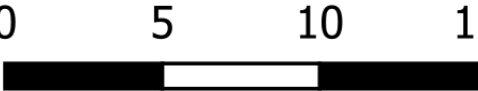

Asse-Kruiskouter	
Allesporenplan, detail	
18/10/2021	Aangemaakt m.b.h. QGIS
2021I126	Bron; Lambert 72

Legende

- Projectgebied
- Te onderzoeken zone
- Werkput
- Sporen

0 5 10 15 m

